

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének huszonöt éves jubileuma.

(1867.—1892.)

Debreczen, febr. 20.

(Sz.) Alkotmányos életünk, nemzeti önállóságunk vissza állítása kétségtelenül nagy feladatokat rótt a nemzetre. Kettős léptekkel kellett haladnunk, hogy nemcsak a szerencsétlen provizorium korszak mulasztásait pótoljuk, de lépést is tartassunk az amugy is rohanva haladó európai culturával. Egy hatalmas nemzeti államépület emelése, az ország elhanyagolt szellemi és gazdasági viszonyainak javítása volt a feladat. Nem csekély feladat. Mint ama bibliai népnek egyik kezében a karddal kellett nemzeti és gazdasági existenciáját az európa szerte dúló politikai és gazdasági harcban megvédenie és e mellett másik kezével rakta le az alapot nemzeti önállóságának épületéhez. Minden kő, minden kavics, melylyel bárki ezen nehéz alapvető munkához járult a nemzeti feladatot megkönnyítette és közelebb hozott bennünket ideális célunkoz.

Alkotmányos életünk közelgő negyedszázados évfordulóján büszkén és teljes önérettel tekinthetünk majd vissza a már végzett munkára, a lefolyt évek

eredményeért nincs okunk pirulni és ha a végezel nincs is elérve, az alapok már biztosan lerakvák és ugy nemzeti körvonalai tisztán láthatók.

Azok között, kik a nemzeti munkában az alapvetéshez hozzájárultak, kik a fundamentumhoz az első követ hoztak méltán követelhetnek maguknak helyet azon férfiak, kik huszonöt évvel ezelőtt elsőik indították meg a mozgalmat, hogy az anyagi téren oly elsőrendű fontosságú kereskedelmünk ne csak fejlesztessek, hanem magyarrá tétessék, a kik huszonöt évvel ezelőtt már azon buzgólkodtak, hogy aleendő kereskedő nemzedék, ne csak nagyobb szakismerettel, nagyobb készséggel hanem egyszersmint azon tudattal lépjen az életért küzdők sorába, hogy működésükkel, vívmányaikkal nemzeti missiót teljesítenek.

Szívüöl üdvözöljük tehát a debreczeni kereskedő ifjak önképző körének holnap tartandó huszonöt éves jubileumát, szívüöl osztozkodunk örömnepökben, mert ez nem a mármár unottá vált jubilaris mania kifolyása, ez valósággal a magyar kereskedelem egyik diadala. Méltán büszkék lehetünk rá, hogy az akkor még félig német-magyar főváros után nyomban a kiválóan

magyar alföld centruma Debreczen ragadta magához a zászlót és jó és rossz viszonyok között magasán lobogtatta azt a magyar kereskedői osztály dicsőségére.

Ezen alkalmából lehetetlen ki nem emelnünk társadalmunk azon tiszteletre méltó és közszeretnek örvendő kiváló alakját, a ki a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének alakulásában legtevékenyebb részt vett, a ki egyéniségének egész akarat erejével a nem csekély akadályokat leküzdve, az egyletnek alapítója, vezetője volt, a ki huszonöt év óta az egyletnek valódi mace-nása: id. C s a n a k J ó z s e f e t. Szeretetének egész hevével karolta föl gyermekét, mert ennek tekinté az egyesületet, az ő áldozatkészsége tarotta azt fenn mostohább időkben. Az egyesület valóban a kegyelet szép jelét adja akkor a midőn ezen kiváló férfiú képét az utókor részére megörökíti.

Elismerés illeti társadalmunk mindazon kiváló férfait, akik mint Szepessy Antal, Kardos László, Szabó Kálmán, Zádor Lajos, Biró József sokáig a kereskedő ifjak egyesületének áldozák tevékenységüket.

Am folytassák az utódok a megkezdett munkát, a mily dicsően az elődök megkezdették, ám legyen az önképzés az

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Egy névről.

A szegedi lapban
Egy nevet olvastam,
Gyászkeretben sem volt,
Mégis megsirattam,
— Mégis megsirattam.

Tudom, a ki írta:
Vidáman írhatta,
Virág-fakadason
Járt a gondolatja,
— Mégis megsirattam.

Maga az a név sem
Nagy ok a sirásra,
Rózsá levélből van
Mindenik vonása,
— Mégis megsirattam.

Szó se' volt, hír se volt
Mellette se másról:
Csak egy kézfogóról,
Csak egy jegyváltásról,
— Mégis megsirattam!

Szabolcska Mihály.

Czenczi néniéknél.

Czenczi néninek hívja mindenki. Jó ismerősöm s nagyon szeretem, mert bizik bennem föltélenül s pillanatnyi zavaromból a hónap végén rendszeren ő huz ki.

Igen érdekes néni ő.

Igen néni, ámbár még hajadon, s hatvannégy derűs és borús tavasz virágait s poeták által megénekelt lepkéit és pillangóit látta már.

Története is érdekes és valóssággal unikum.

Szülei korán elhaltak s nagy vagyont hagytak neki hátra. A bankók szaga rögtön vonzott is kéri a házhoz.

A kéri egy huszártiszt volt. Megkérte a Czenczi néni kezét, meg is kapta s ráadásul kifizették az adósságait. A huszártiszt ekkor sarkon fordult s faképnél hagyta Czenczi néni, mint Szent Pál a — románokat.

Másik kérije egy bankhivatalnok volt. Ez is ott hagyta. Czenczi néni ekkor boszút esküdött az erősebb nem ellen s szavát meg is tartja.

Vasár- és ünnepnapokon, mikor barátai (kik közül a legtöbb már — negyemama) nem viszik el kicsinyeiket a színházba, Czenczi néninél gyűlnek össze gyenge kis kávétracsra s ilyenkor aztán verik, szapu ják

az ismerősöket — persze azokat, akik nincsenek ott.

Most is együtt ül a diszes társaság. Az asztalfőn Czenczi néni, komoly arccal szemén pápaszemmel, s kezében vajás kiflivel.

Jobbról az alacsony ottománon kényelmesen helyezkedik el egy terbélyes hajtás, Cutoráné asszony, ki az anyósoknak valóságos mintaképe; elhizott, vörös arcú, argus szemek vasvillaként előrenyúló két — agyar. (Pardon az erős kifejezésért.) Eanek az a gyengéje, hogy szereti nagyságotatni magát.)

Köröskörül fotélekben s székekben különböző kiadásu nénikék, asszonykák csücsülnek s mély halgatagsággal szürcsölik kávéikat.

Az ottomán előtt, himzett párnán nyugszik Czenczi néni kincse, szomefénye, egy kiálthatatlan kis öleb; Figaró. Ez a legnagyobb ur a házúál! ur, kérem. értsék meg jól — ur.

De uini, majd elfelejtkeztem a néni kedvenc madaráról, arról az undok, örökké ke-repelő, kajdácsozó papagályról, mely ott az ablak mellett bérelt magának lakást egy ká-itkában. Eanek római neve van — Trajanus.

Ime, ez ama társaság, mely Czenczi néniél ő szeül kávétracsra.

— Kedves Czenczim! — sipog az agyarras anyós hathatós oldalpillantást vetve hu-

ifjúsági egyesületnek valóban czélja, ápolják továbbra is a hazafias érzést keblökben, legyen a szép, a nemes továbbra is lelkesedésük tárgya és úgy városunk mint az egész ország rokonszenve és elismerése fogja őket kísérni.

Belföld.

Uj v. belső titkos tanácsos. Ő felsége a király Bethlen András, gróf földmívelésügyi miniszternek — mint az „O. E.“ értesül — a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Miniszterei Bécében. Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, gróf Csáky Albin válás- és közoktatásügyi miniszter és Tarkovich államtitkár tegnap reggel Bécsbe érkeztek. Gróf Szapáry Gyula miniszterelnököt ma délelőtt ő felsége egy óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta. Délelőtt 11 órakor gróf Csáky Albin minisztert fogadta kihallgatáson. — Wekerle Sándor pénzügyminiszter a délelőtti folyamán Steinbach pénzügyminiszterrel röviden értekezett; a megbeszéléseket a két pénzügyminiszter délután folytatta. Délben Szapáry, Wekerle, Csáky és Szögyény miniszterek hosszabb tanácskozást tartottak.

A képviselőház megnyitása. Ma nyitlak meg a képviselőház kapui, hogy helyet adjanak azoknak akik összegyűltenek tanácskozni az ország dolgai fölött. Nagy, súlyos feladatok és sok, tárgyilagos higgadság várnak erre az összeülőendő házra, mert aligha volt vala kilátás mozgalmasabb, erősebb szenvedélyeket felkavaró, és egyszersmind több munkát igénylő időszakra. A lapok már jó előre pengetik a legharciasabb hangokat, és a legkevesebb mit e nyitányokból kiolvasni lehet, az hogy már a felirati vitával agyon fognak beszélni néhány hetet.

A kereskedő ifjúság örömnepéhez!

(Az egyesület történetéből)

Debreczen, Február 20.

Igaz, hogy az idők változó izlésében a „Jubileum“-ok is lejárják magukat. S azok gyakran nem is egyebek valamely kétesértékű ténykedés bizonyos évszámokra szaporodott

multjának ünneplésével csapott hivalkodásnál. De a kereskedő ifjak jelen ünnepét senki sem tekinthetné olyannak; s hogy ők „Emlék-ünnep“-nek nevezik csak szerénységöknek tulajdonítható, mert ha jubileum magyar fordításánál maradnak, az „Öröm ünnep“ czime méltán megilleti a „Debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete“ alapításának negyedszázados évfordulóját.

Megilleti annál inkább, mert vajmi ritkák a különféle egyesületeknek culturalis vagy egyéb közhasznú célokat nem csak névleg szolgált, de eredményeikben annyi sikert felmutatható ilyenmü ünnepei.

Huszonöt év előtt a fővárosi testvér egyesület alakulása után elsőnek a vidéken egy lelkes kereskedő ragadta itt kezébe a zászlót s hívta alá az általa melegpártolással szeretett ifjúságot, hogy a „haladás“ jelszava alatt tömörüljenek maguknak szellemi képzésükre ott-hont teremtsenek.

Jól tudta a nemes alapító, hogy a hazaszent czéljait szolgálja, midőn az ifjúságnak a művelődhetésre való módnyújtással a világ versenykövetelte igényeknek érleli meg a magyar kereskedőt. De milyen fokon állhatott a kor és pályatársak ama többségének gondolkodása, kik lehet régi tapasztalatokon indulva az egyesülésben csak a tivornyák és éjjeli kalandozások alkalom szülőjét látták s ebbeli nézetükben az ifjúság mozgalmára annyira akadályozólag hatottak, hogy csak hosszas vajadás és nagy küzdelmek után tudott az egyesület megalakulni.

Es kié az érdem, hogy a cél kivitelében kétkedők csalódtanak.

Ki-é? ha nem azé a lelkesült ifjúságé, mely fáradságos napi munkája után örömmel kereste fel a neki nemcsak szórakozást, de látkörnek, ismereteinek, szellemi és szakképzettségének terjesztésére tág mezővel kínálkozó, noha eleinte szerény egyleti helyiséget.

Ma 1000 irtos bérhelyiségben a modern kor fényezésével berendezett termek, minden kedveltebb szórakozási eszközökkel felszerelve, hirlapokkal dusan halmozott olvasó asztalokkal és 4000 kötetes könyvtárral állnak a tagok rendelkezésére.

Van pedig az egyesületnek 250 tagja, kiknek a haladó kor színvonalán álló képzettségét, a társadalomban elfoglalt állásuknak megfelelő szellemi és egyéni műveltségét kétségbe venni nem lehet.

A lefolyt 25 év történetét tekintélyes füzetben írta meg Glück Antal egyleti titkár. Itt csak annyi legyen felemlítve, hogy a vezetés — a keresk. testület éber örökösége mellett mindenkoron jó kezekben volt. A kiszolgált elnökök név-ora városunk legtekintélyesebb kereskedőit foglalja magában, kik mindnyájan mint önálló üzlettulajdonosok ügyesretetből viselték szívükön az ifjúság érdekeit, mi által az egyesület az ország számos rokon egyesületi közt vezérszerepre jutott, s az időnként tartatni szokott országos keresk. Congressusokon maga is tekintély.

A szellemi képzésben hálás szerep jutott felsőbb iskoláink tanárainak, kik felkérésre, de gyakran önkényt ajánkozva — nem is késett az egyesületet tiszt. b. tagokká választani — felolvasásokkal élénkítették az egyesület háziestélyeit, melyeken a dal és zene is előszeretettel cultiváltatott. Figyelemre méltó, jól szervezett dalárdája van az egyesületnek ma is.

Keresk. akadémiánk szaktudományokból gyakran rendezett esti tanfolyamokat az ifjúságnak nagy részvétele mellett.

De támogatták az egyesületet az alapító nemes példa adasai nyomán anyagiakban is: a helyi pénzintézetek, különösen az „István“ gőzmaim, és városunk egyes polgárai.

Maga az egyesület a Kisfaludy társaság alapító — a Pe'őfi társaság pártoló, — Tudósok és természetvizsgálók társaságának és az Emke-nek rendes tagja. Szeretve tisztelt alapítóját már régebben az „örökös elnök“-i méltósággal tisztelte meg, iránta érzett le nem róható hálafeleletnek, hozzá való igaz ragaszkodásának többször adta jelét, s ezuttal olajba festett arcképét függeszti fal helyiségében — örök idők emlékéül.

Egy negyed század hév buzgalommal párosult kitartó munkássága tette a kereskedő ifjúságot azzá, a mi: — a társadalom egyik művelt tényezőjévé.

Fel ifju barátim, magason a zászlót! Nemes törekvéstek sikerein felbuzdul Debreczen közönsége s lelkesülve nyújtja néktek az elismerés koszoruját. A rokon egyesület s városunk minden rendű egyesületeinek lobogói ma tisztelegve hajlongnak felétek!

Ma a dicsőség napja ragyog reátok, de a diadal mámorából merítetek lelkesedést a munka folytatására. Nem lehet, nem szabad félutban megállnotok, elöttetek, Magyaror-

szonyoloz tavasz nyirkos levegője által lesóványodott leányára — nézd, mint busul szegény Zenófia és tudod kiért?!

— Kiért?! — üvölt a női kar s kíváncsian keverik forró kávéikat.

— Azért a hunczut — megmondjam? Zenófia szemérmes mozdulatot tesz, s sovány ujjait negédesen ritka fogaihoz teszi.

— No mondd hát! — sürgetődzik a nénikék serege.

— Azért a hunczut Czérna Bendeguzért!

— Mama! — szégyenkezett Zenófia s sós könyveket hullatott a kezében lévő sós kiflire.

— Hallatlan! — jegyezte meg Czenczi néni kontrabasszus hangon — azért a léhűtőért, ki egész nap csavarog s azzal dicsekszik, hogy ma a főispánnál ebédelt, holnapra meg az alispánhoz hivatalos teaestélyre, még is csak hozzám jön egy kis vajás kenyér szórására. Ugyan lelkem, hagyja el azt a léhűtőt!

— Ben-de-guz! — tudoklott a huszonnyolcz éves csemete.

— No, mi az?

— Ő olyan szépen tud muzsikálni!

Tudja a „Gigerli indulót“, meg, meg.

— No lelkem, ha csak ezért szeretted Bendit, még csak hagyján. Van ám nekem is muzsikám. Es az óra ni! Egész elfelejtkeztem róla: tegnap vettem. Három legújabb darabot játszik. A „Fischerin du Kleinet“-t,

meg a „Groszwerdein“-t, meg a „Gigerli indulót“-t.

— A „Gigerli indulót“! — ujjongott a huszonnyolcz tavasz virága!

— Azt bizony, lelkem! — szólt Czenczi néni, egy újabb vajás kiflit ragadva fel s felhuzva az órárt, mely alattán kezdte játszani legelső darabját, a „Fischerin“-t.

En e meghatott pillanatban érkeztem az előszobába, hova egész tisztán kihallatszottak az ismeretes akkordok, miket Juczika, a csinos szobaciczka kísért gyenge szopránjával.

— Itthon van a néni? — kérdém tőle.

— Igenis urfi kérem; az előbb is az urfiról beszéltek, mikor bevíttem a kávé!

— Mit beszéltek??

— Azt mondták, hogy az urfi csavargó. Pedig ez nem igaz! Ugy-e?

— Nem, nem! — nyugtatám meg s koptogattam.

— Lehet! — volt a válasz.

Beléptem.

A zenélő óra éppen akkor hallgatott el de kipótolta azt a meglepetés első moraja; mind úgy fújták, mint az orgona.

— Bendeguz!

— Az ám! Bendeguz! Talán vártak is kegyedék?!

— Igen, vártunk! — szólt Czenczi néni haragosan felém tolvá kiflis kesét, melyre én egy száftos pusztit nyomtam.

— Eppen most mondtuk, hogy milyen jó fu maga — szólt Csutoráné.

— Óh kérem, nagysád! (Ennek ez a gyengéje!)

— Menynyire segíti szüleit! Valóban boldog lehet az az anya ki önt vejének mondhatja.

Ez gyöngéd czérlás akart lenni, de én nem értettem el, hanem felkiáltottam:

— Hallották a legújabb hirt!

— Mi az?? — hangzott több felől.

— Mindjárt! csak levetem a kabátomat. Ezalatt a Czenczi néni újra teleöntötte mindenkinek a csészéjét forró kávéval.

En letettem kabátom s csilinderemnek, alkalmas stratégiai pontot találtam a szék alatt. Le akarok ülni; de a hamis kis Zenófia huszonnyolcz tavasz hamiságával kihuzta alólam a széket s én a legalkalmatlanab stratégiai pontra ültem — csilinderemre.

Csutoránét ez annyira kibozta anyósflegmájából, hogy összecsapta kezeit, minek természetes következménye az lett, hogy a forró kávé, mit ölében tartott, kifordult s ráömlött a lábainál szunnyadó Figaróra. Ki egy tenoristának becsületére való felső C-vel adott életjelt magáról s egy hatalmas ugrással a közeli etazseren termett, feldöntve a drága poharakat, melyek a szabad esés törvényét követve, a földön helyeskednek el, perze nem mint konzerv egész.

Czenczi néni nem a poharakat sajnálta, hanem Figarót, ki megvágta a lábát s megkopaszodott a forró kávéból, én sem magamat sajnáltam, hanem a csilinderemet.

szág kereskedői előtt szép jövő van, de még sok a küzdelem való

Előre hát! Hivatástok nyomdokain haladva, a nagy nemzetektől tanulva, de mindig hofiak maradván, ne feledjétek percze sem, hogy a nemzeti önállóság, az országanyagi jólétének harcosai vagytok.

Ha sorsotok e város falai közül tovább sodor, ha tapasztalatok gyűjtésében a külföldi utat járjátok is, legyen szívetek, gondolkodástok mindenkor magyar és érintkezési eszközök a mennyire lehet az édes hazai nyelvi!

Az ádott béke szép napjaiban észszel és erővel küzdjétek a kor szelleméhez méltó fegyverekkel — s küzdelmeitek közt e nemes város népe, mely a kereskedő érdeket mindenkör támogatja, véletek kiáltja: Eljen a magyar kereskedelem! Eljen a haza!

(J. L.)

Külföld

A francia kormány bukása. A kormány válságok kiaszikus hazájából megint kormánybukás híre érkezik. A leghosszabb életű miniszteriumok egyike, a Freycinet kormány, miután harmadféltéig kormányozta Franciaország hajóját, tegnapelőtt megbukott. A francia képviselőház csak most tartotta harmadik ülését a Constans be ügyminiszter pofokodása következtében elrendelt szünet után. A tegnapi ülésen Hubard radikális képviselő fölvetette az egyház és állam elválasztásának kérdését, a mennyiben azt kívánta, hogy a kormány által nemrég előterjesztett törvényjavaslatot, mely az egyesületi jogot tárgyalva az egyházi testületeket is érinti, a ház sürgősen intézzék el. Freycinet miniszterelnök nem ellenezte a sürgős tárgyalást, de nem abban az értelemben, mintha azzal az egyháznak az államtól való elválasztását óhajtaná. A miniszterelnök igen melegen nyilatkozott Leo pápáról s azt mondta: Bizonyos dolgok benne, hogy a pápa nem akar a közársaságnak nehézséget okozni. Ha van a házban többség az egyház és állam elválasztására, úgy nyilatkozzék. Mi átadjuk neki a hivatalt és terheit. — Freycinet e szavai nagy mozgást keltettek, de kevés tetszést arattak. Több szónok beszélt, de a ház na-

gyon nyugtalan volt s csak akkor kezdett a szónokok iránt érdeklődni, midőn a radikális Pichon jelent meg a szószekeken. Igen hevesen kikelt a francia főpapság ellen. E szavai a radikálisok közt viharos tetszést arattak.

A miniszterelnök háromszor is beszélt azt bizonyítgatva, hogy a szóban lévő javaslat nem az egyház ellen irányult. De nem akarták hagyni. Végül felvetette a bizalmi kérdést. Sok tele előzetes szavazás történt s mar ezekben is kisebbségben maradt a kormány. Nagy izgatottság közt folyt le a döntő szavazás s a ház 304 szóval 212 ellen elvetette a Freycinet által kívánt napirendi indítványt. Erre az összes miniszterek eltávoztak s nyomban elhatározták, hogy beadják lemondásukat, de ezt csak tegnap tették, mert nem akarták a Carnot köztársasági elnök által tegnap adott estélyt zavarni. A szavazást általában a radikálisok győzelmének tartják, melynek kivívását a monarchisták tették lehetővé.

A mérsékelt köztársasági lapok kiemelik, hogy a miniszterium nem politikájával ellenkező szavazat, hanem a kamara teljes ziláltsága és tehetetlensége folytán lép vissza. Logikailag a kamara feloszlatása volna az egyedül helyes eljárás a krízis megoldására. A radikális lapok nagy meglepéssel konstataják, hogy e harc az egyház s a köztársasági államhatalom közt immár nyíltan kitört. Carnot elnök még nem határozott.

Milán király fogadalmi. Milán király kijelenti, hogy soha sem lesz szándékában orosz államalattalóvá lenni; ha egyáltalában valamely állam kötelékébe lépne, ez egyedül Franciaország lenne, melyet imád, melyért már mint gyermek rajongott és melyért még ideoig rajongani fog. Lehetőnek mondja, hogy ideiglenesen Persiába megy és elfogadja a sah által neki fölajánlott tábornagyi állást, de mihelyt Sándor király nagykoru lesz, Milán Szerbiába fog jönni, hogy legálatabb szolgálatait fölajánlja Szerbia királyának.

Spanyolország a hármasszövetségben. Zorilla az Union Méditerranée lakomáján kijelentette, hogy Spanyolország már vagy belépett a hármasszövetségbe, vagy legközelebb be fog lépni.

Irodalom.

Magyar történelmi és művészeti intézet Rómában. A történelmi társulat közgyűlésén örvenderes meglepetés érte a magyar műveit közönséget. — A társulat titkára egy olyan nagyszerű alkotást jelentett be, amelyről idáig senkinek sem volt sejtelmé s a mely a magyar tudományosság, a magyar történetírás fejlődése tekintetében, méltán sorakozik az akadémia és a muzeum mellé. — Szilágyi Fraknói Vilmos n. váradai kanonok, ez. püspöknek Rómából írott levelét olvastával, amelyben egészen váratlanul arról értesít a hazafias tudós püspök, hogy ő az "ecole française de Rome" és a német archeologiai Institut mintájára Rómában magyar történelmi és művészeti intézet alapított, amelynek számára már meg is vásárolta a telket — azon a pata építését legközelebb megkezdiks. A hatalmas alkotás költsége 300 ezer frtra: rag. A magyar történetíróknak rég táplált óhaját teljesítette Fraknói e tettevel s egy érzett hiányt az általa létesítendő intézet. A művelt Európának majdnem minden nemzete létesített már régen Rómában ily tudományos gyarmatot, melynek feladata a pápai levéltárakban eltemetett történelmi adatok közkinccsé tételére, különös tekintettel az illető nemzetek életére. — A vatikáni levéltárak pedig rendkívül gazdagok a Magyarországra vonatkozó becses történelmi adatokban. — A Fraknói által építendő intézet földszinti helyiségében az igazgató számára lesz lakás (egyelőre Fraknói maga lakik ott); az emeleten egy könyvtár termet öt lakosztályba környez: első sorban magyar történetbúvárok, de egyszerűs mind az egyetemes történelem, a régiségtudomány és a művészettörténelem

magyar munkásai számára. — A történelmi társulat, melybe csak most lépett be 36 előkelő debreczeni ur évdijas tagul, Szechen Antal és Thaly Kálmán indítványára sürgönyileg köszönte meg a nagyszerű alapítást.

Nagyvárad színház. Már ismételtelen volt szó arról, hogy a nagyváradiai mennyire várják már az állandó színházat. — Annnyira törekszenek utána, hogy a nyári színházból tüntetésszerűen elmaradnak. — Busch Dávid főmérnök most tiz tervet dolgozott ki a létesítendő állandó színházra; ezekből harmat ajánl majd a városi közgyűlésnek — A színházat 60 méter hosszúra és 40 méter szélesre tervezi, a költségek pedig 400,000 frtot tennének ki.

A divatról.

— Ujdonságok a divat terén. —

A virágokat detronizálták. Nincs többé virág! ez a legújabb párisi jelszó. Eiatal asszonyok öltözékén az igen keskeny szörmeapántok és a toll helyettesítik a virágkitést; fejlődésüket pedig tollbokréta és ékkövek képviselik. Az estélyi öltözék legszebb kiegészítő része pedig tagadhatatlanul a gyémánt nyakék. Rendkívül kecsesek azok az egyszerű és testhez simuló selyemöltözékek, melyeket estélyek alkalmával krep, tüll vagy gaze-zal borítanak be, oly módon, hogy fűrészeszabását megtartsa, melyet minden jelenlegi divatos öltözék megkövetel.

A fekete selyemharisnyák még mindig a legkedveltebbek. — Néha azonban felváltják őket a krém vagy ékrücsipke harisnyák. A cipők divatjában még több szeszély nyilvánul és majdnem mindig megtefelenek az öltözék színének, azaz rózsaszín, kék, fehér stb, de különösen fekete-ben kedveltek. A rövid ujjak megkövetelik az igen magas, világos színű kesztyűket, a mi ugyan nem valami szép, de el van a divat által fogadva.

A kalapok divatjában igen kedvelt jelenleg a hosszú állkötő. Ez az állkötő a kis kalap tetején veszi kezdetét s elől a megkötött oszok két vége a térdig omlik le, de csak azon esetben ha a szalag igen keskeny s tulajdonosnője kedveli a különöztséget.

A finom gyöngyből készült ormák igen keresettek. A gyöngykalap télen-nyáron egyaránt hordható s évekig el lehet őket viselni. Jelenleg szinte tulterhelik a kalapokat mindenféle színárnyalatú csillámokkal.

A legkedveltebb dísz a szörme; nagyon sok selyemruha látható, mely szintén nem nélkülözi eme dísz s a 2—3 centiméter széles pántokban alkalmaztatik. Igen sok selyemhímzéssel kevert ércz, arany aczél pántomantokat viselnek, a hímzésnek azonban mindig az öltözék színével egyező selyemből kell lennie. Leginkább a ruhaalkjnak, az ujjak s a lebbenyek ékítettnek vele.

A legyezők divatja még mindig az igen nagyoknak és dusan ékesítettnek ad előnyt s azoknak világos színteknek s áttetszőeknek kell lenniök.

A legnagyobb divat jelenleg a vattó-ráncz mely ezelőtt csak a peignoárokat és otthoni öltözékeket illette meg. Mostanság azonban nemcsak a látogatási, de mi több estélyi öltözékek is eme szabásra készülnek: ez utóbbiaknál a vattó-ráncz leginkább csipkéből készül, a mi igen szép. Sokkal kevésbé tetszenek azok, melyek az öltözéktől elütő selyem szövetekből varratnak, bár ez utóbbiakból is láttam egy-két igen sikerült ruhát. — Az övek és vattó-ránczok divatja részoktatták a szabókat és szabónőket, hogy a derékak hátát is ékítsék.

A prinszesz-szabás még mindig felette elegáns, de azoknak rendkívüli precizitással kell varrva lenniök s szabásukon nem szabad kifogásolást találni.

Eme családias apróságokon átesvén Czenczi néni sürgetni kezdte a legújabb hírt.

Egyet köszörültem a torkomon s elkezdtem:

— Kérem talán ismeritek Hladnicsko Aladárt? Nem? Ugy is jó. Ez a fiu bele-szeretett egy cinos leánykába. Talán ismerik is? Nem? Különben az mindegy.

— Viszontszerezték egymást? — kérde Czentoráné.

— Igen! — folytatám. — De nem merték egymásnak bevallani; féltek a vallomástól.

Huszonnyolcz tavasz virágának hangos óhajlása törte meg a csendet.

— Az ifju egy alkalommal különös módon tudára adta a leánynak, hogy szereti s kérte őt hogy adjon valami jelt.

A huszonnyolcz tavasz virága idegesen gyűrte zsebkendőjét.

— S midőn meglátta azt, felkiáltott: Borulj a vállamra kedvesem! s megölelte s megcsókolta őt!

— Bendeguz! — sikálázott a huszonnyolcz tavaszvirága — mért nem tudatta ezt velem hamarabb s vállamra borult.

— Mi ez? — rikoltott Czentoráné — én az én leányomat szereti?! Végem van! Flakont! Elájulok!

— Bendeguz, mi ez? — kérde Czenczi néni?

— Ez? — anttogám, — az én tragédiám alap szmeje — melyet hamarabb eljárt-szottam mintsem gondoltam volna.

Hrabovszky Lajos.

Napi hírek.

— **Isteni tiszteletek.** A holnapi isteni tiszteleteket a következő lelkészek végzik: Mindszenti Imre s. lelkész a nagy templomban; Elek István s. lelkész a kis templomban; K. Tóth Kálmán lelkész az új templomban s Dicsőffy József lelkész az iskolai templomban. A kereskedő ifjak hálaadó isteni tiszteleténél — pedig az alkalmi imát Szabolcska Mihály s. lelkész fogja mondani reggel 8 órakor a nagy templomban.

— **Kanonokok installációja.** A nagyváradi székesegyházban tegnapéjett iktatták be új méltóságikba a báró Bémer Pál halála folytán előléptetett Zajuay János kanonokot és a fokozatosan előléptetett többi kanonokat, köztük Szakszó Rezső debreczeni plebános-prépostot a krasznai főesperességre, aki azonban sajnos lábbaja miatt jelen nem lehetvén az ünnepélyen, őt Radnay Farkas oz. prépost helyettesítette.

— **Kinevezés.** Beer Andor t. Beer Kálmán II. ker. kapitány szép képzetű fiát az egri főkapitány Szihalomra gazdatisztá névezte ki.

— **Halálozás.** Szenderfi Béla fiatal kereskedő és neje szül. Windt Irma 10 hónapos leánykájuk elhunyt. Földi maradványait ma délután helyezték örök nyugalomra a cegléd-utcai temetőben.

— **Még egy vasúti terv.** Tegnap írtuk, hogy dr. Kepes Gyula ügyvéd és Fisch Béla mérnök egy évi előmunkálati engedélyt kértek az érmelléki vasut Pap-Tamási állomásától kiágazó s a Berettyó folyó mellett Esztárig vezetendő helyi érdekű vasútra. Ma ugyanazon urak egy másik vasut-tervét közölhetjük, amelyre szintén egy évi előmunkálati engedélyt kaptak. — Nem jövedélhetjük meg, felépül-e ez a vasút, — mert a mostanában gomba módra szaporodó előmunkálati engedélyeknek jó háttérre végződik vasút-építéssel, — hanem annyit kijelenthetünk, hogy vasutat P. Ladánytól Udvari, Szerép, N. Bajom érintésével Füzes-Gyarmatig (ezen a nyomon tervezi Kepes és Fisch az új vonalat) Debreczenre nézve is nyereségnek tartunk. Mert a békési vasutak egyike a Füzes-Gyarmatnál végződve, az alföldi emegazdag, népes vidékével egyenes összeköttetésbe jutnának és ez által sikerülne a békésmegyei és sárréti forgalom egy részét, mely a múltban is ide gravitált, ismét Debreczen felé irányítani.

— **Hangverseny.** A 39. gyalogezred zenekara szokott vasárnapi hangversenyét a Margit-fürdőben Czapek Péter karmester személyes vezetése alatt következő műsorral fogja megtartani; 1. Magyar dalok, Czapektól. 2. Nyitány az „Orpheusz“-ból Offenbachtól. 3. „Ich bin ein Kind vom Rhein“ (uj) Zellertől. 4. Magyar változatok, Eckhardtól. 5. Egyveleg a „Tévedt nő“-ból, Verdittől. 6. Schottische caprice Klingtől. 7. Pizzicato Gavotte: Sziv a sziven, Latanustól. 8. Huszárk jönnek, Ellenbergtől. 9. Egyveleg a „Büregér“-ből Strausstól.

— **A ki még koldulni sem tud.** Tegnap megjelent a főkapitány előtt egy elnyomordott hajdani taligás, Boross János, ki eddig is kolduással tengette életét s elmondta, hogy teljesen megvakulván még koldulni sem tud. A szerencsétlent egyelőre a rendőrségi zárkában helyezték el.

— **Plebános jelölés.** A békéssz. andrási r. kath. plebaniára, mely a váradi egyházmegye egyik legjobb plebaniája, a közbirtokos kegyuraság többsége Szent-Királyi Zoltán váradi-újvárosi káplánt Szent-Királyi Tivadar debreczeni díszmestert kereskedő öcsét jelölte. A jövedelmes plebaniára többen pályáztak.

— **A Gyurica sürgőnye.** Karozagné Kopácsy Juliskának, aki a héten Szegeden vendégszerelt, este épen jelentése előtt sürgőnye jött Budapestről. A színpadon megijedtek, hogy vagy baj történt, vagy a népszínház direktorának jutott valami az eszébe. Remegve adták át a művésznőnek a sürgőnyt, amelyen — mellé-

kesen megjegyezve — a táviróhivatal egész személyzete egy óra hosszáig törte a fejét vajjon miféle nyelven van az fogalmazva.

A sürgöny így szolgált:

„Gligli gligli gligli gligli gligli gligli . . . Gyuricza.

Persze nem érté meg ezt más, csak a Gyurica a dédcsajja.

— **Ez az ambíció!** A Kohnok számtalan számából méltán kiválik azon ambíciózus, Kohn Dávid aradmegyei illetőségű uri ember, ki belügyminiszteriumi engedélyt kért 50 krért arra, hogy vezetéknévét Hunyadira — keresztnevét pedig Janosra változtathassa.

— **Nagyváradi Debreczenben.** Ilyen czim alatt közli egyik váradi lap azt a hírt, hogy Sipos K. és társa ottani lakosok oszlopokra erősített olyan ördögös villanyos órák felállításának engedélyezését kérték a debreczeni tanácstól, amelyek nem csak az óra számokat mutatják, hanem minden 10 perczben más-más ózég hirdetését is. Hová lenne a debreczeni torony órák tekintélye, hová a Turai Farkas hirdető oszlopainak tekintélye, hová az egész Debreczen város tekintélye, ha nekünk nagyváradi óra szerint kellene beosztani az időket és nagyváradi pénzen állított hirdető oszlopok segítségével igazítanánk mi utba kereskedőinkhez, iparosainkhoz a tudakozó idogent? Kérdés az is: igazán olyan praktikuss-e az váradi villanyos óra?

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni nyomdász egyesület elnöksége ez uton mond hála köszönetet azon 5, azaz öt osztr. ért. forintért, melyet az Alföldi takarékpénztár tek. Igazgatósága az egyesület pénztára javára ez évben is kegyesen adományozni méltóztatott. Debreczen, 1892 febr. 19. Az elnökség nevében: Horovitz Zsigmond, egyl. jegyző

— **Presbiteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyháztanács holnap — vasárnap — d. e. 11 órakor közgyűlést tart, amelyen megválasztják a lelkészjelölő bizottsági tagokat. Miután ezen tárgy már a múlt vasárnap gyűlésre is kitérve volt, de akkor a két harmad többség hiánya miatt nem tárgyalhattak, ezuttal a jelenlevők — számukra való tekintet nélkül — jogosítva lesznek a határozat hozatalra. Az elnökség mindazonáltal lapunk utján is kéri a presbiter urakat, hogy ezen fontos tárgyra való tekintetből minél számottebban megjelenjen sziveskedjenek.

— **Hálaadó istentisztelet.** Reggel 9 órakor a kereskedő ifjak jubileuma alkalmából a róm. kath. templomban reggeli hálaadó istentisztelet tartatik. Misa alatt Führer vocal miséjét éneki a debreczeni dalegyület. Betétül offertóriumra Domine ne me furore soló lesz, éneki Donogán István ur.

— **A kereskedő ifjak holnapi jubileuma** alkalmából az üzletek reggel 8 órakor már belesznek zárva s a nagytemplomban hálaadó istentisztelet fog tartatni nt. Szabolcska Mihály ur által. Ezzel egyidejűleg tegnapi számunk helyrigazításául közöljük, hogy a Rudayánszky Gyula által ez alkalomra írt költeményt ő maga fogja elszavalni.

— **Halálozás** Bártfay Eszter Moskowzky Andrásné asszony a jó feleség és családanya f. hó 19-én életének 29-ik évében hozaszenvedés után elhunyt, földi részei vasárnap d. u. 2 órán fognak Bárány utca 2451 sz. háztól az iskolai templomban tartandó gyászszertartás szerint a Várd utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **A szatmári dalegyesület** volt elnöke s jelenlegi tiszteleti tagja, Unger Gusztáv, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró, új otthonában sem szűnik meg gondját az egyesületre kiterjeszteni, melyhez a következő levelet intézte buzdításul. Az országos dalszövetség, melynek tagja a debreczeni dalegyesület is, augusztus 20-án ünnepli huszonöt éves jubileumát s ez alkalommal a fővárosban országos dalversenyyel egybekötött ünnepélyt rendez Debreczennek az ország előtt ismert dalegyesülete is részt vesz ezen az ünnepélyen s magán a dalversenyen is, s ezt az ünnepélyt rendező bizottságnál már be is jelentette. Tizenegy darabra készül már most lanka-

datlan szorgalommal a debreczeni dalegyesület s minden héten kétszer, kedden és pénteken gyűlnek össze a gazdasági tanintézet igazgatósága által átengedett tanteremben, ahol Mácsay Sándor vezetése mellett folyton lelkesedő buzgalommal készülnek az országos dalünnepélyre és dalversenyre. Az idő elég hosszú ugyan hozzá, de a versenyre tüzött műdarabok nehezék s csak azzal a folyton tartó érdeklődéssel lehet a sikert biztosítani, melylyel az egyesület tagjai minden egyes dal-óra iránt viseltetnek.

— **Vámmentességért fojyamadók.** B-Ujváros község képviselő testülete azt kéri Debreczen várostól, hogy az előjárásági tagok, mikor hivatalos ügyben szekeren jönnek Debreczenbe, ne fizessenek vámot a sorompónál. Még rosszabb mennek a szoboszlóiak, ők már valamennyi szoboszlói ember számára kérik a vámmentességet, hivatkozva azokra a boldog időkre, a mikor még a szabad nemes hajduk valamennyien élvezték az adó- és vámmentességet. Mindkét kérvény a jog- és pénzügyi bizottságnak van kiadva, amely bizonyosan nem fogja javaslatba hozni a kiváltságok dicső korszakának visszavarázsolását.

— **Móricz József szerint.** Rémes apagyilkosság történt Gáborjában. A gyilkos fiu önkénytelenségű Törös Imre községi orvosnál mindjárt a borzasztó büntény elkövetése után ezekkel a szavakkal:

Megültem az apámat tekintetes ur! A gyilkosság részleteit így beszélt el maga az apagyilkos fiu. ifj. Pap Imre. Vacsoránál ültünk, apám, feleségem s én. Vágtam kenyeret s szalonát, adtam apámnak is, aki enni kezdett, én azonban rossznak találtam a kenyeret s ekkor ötlött fel a gondolat, hogy atyám meg akar mérgezni. Átmentem a szomszédba, kenyeret kértem, ott nem adtak, csak a másik szomszédban kaptam, azonban ez is rossz volt, ezt is eldobtam s csak úgy anélkül ettem meg a szalonát míg haza értem. Mikor haza mentem, ott volt már a háznál P. Nagy Gábor vendégül. Az ajtón belépve, s ugalit a z i s t e n a g o n d o l a t o t, hogy öljem meg az apámat, mert engem, nőmet és lovamat meg akar mérgezni. Felvettem a konyhából egy baltát s ezzel padkán ülő apámat, id. Papp Imrét nyakszirtre vágtam, aki erre azonnal elesett. P. Nagy Gábor kivette kezemből a baltát, mire én kapáért mentem s azzal addig vertem földön fekvő apámat, amíg szuszogott s meghalt. Azután idejöttem a dr. nrhoz, elhoztam a kapát is. A gyilkost, aki úgy viseli magát mintha örült volna, vasraveren B. Ujfaluba kísérték.

— **Katonai nyugdíj-ügy.** A cs. és kir. hadügyminiszterium értesíti a városi hatóságot, hogy azon katonatiszti és hivatalnok özvegyeket és árvákat is segítyezni akarja, kik 1887. év április 30-ika előtt is ezen viszonyban voltak s kik esetleg s kiknek szülei a férj, illetve apa tényleges szolgálata alatt léptek házasságra, egyuttal, kéri a hatóságon, hogy az ilyen segítyezendőket előjegyzésbe vétel végett a cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz utasítsák.

— **Hymen.** Id. Kuczik Gábor tekintélyes polgár sertésnagykereskedő művelt szép leányát Mariska kisasszonyt eljegyezte ifjú Hadházy László fődbirtokos.

— **Platin-fényképek** láthatók Papp Albert cegléd utcai kirakatában. A legújabb találmányu fényképeknek sok bámuloja van.

— **Korcsolyázók öröme.** A Margit-fürdő, Jégpálya tulajdonostól vált értesítést, hogy örömmel adjuk tudtára Halifax Hiveink, után a jégpálya holnap vasárnap délután katonazone mellett ismét megnyilik. — Kitudja azonban hogy az idei szeszélyes időjárás meddig lesz békétűrő, vajon nem fogunk-e már pár nap mulva ott csónakázhatni hol még holnap a legvigabban megy a korcsolyázás s így nem lehet tudni vajon a holnapi nappal nem bucsut veszünk-e az idej jégpályától.

— **A forint.** Egyik ur a kávéházban félrehívja a másikat s nagy titokban beszélni kezd:

— Te, légy szives és adj nekem egy frtot kölcsön. Egy nekem is van, de azt szeretném, hogyha kettő lenne.

A reménybeili hitelező nagyot nézett ezen a telhetetlenségen.

— Van egy forintod? Miért nem elég-szel meg vele?

— Kettő kell.

— Tudod mit?

— Na?

— Tartd a tükör elé az egy forintodat s mindjárt kettő lesz belőle.

Sóhajva felelt a kölcsönös ur.

— Epen ez a baj! Az, ami a tükörbe látszik az megvan — hanem most már egy o l y a n t i s szeretnék, a m i t a z ü v e g e l é t a r t o k .

— Felülíztetések a jogász tánczestélyen.

A f. hó 17-én tartott és segítő egyesületünk javára rendezett tánczestélyen felülíztettek: Dr. Nagy Lajos ügyvéd ur 10 frt, özv. Hegyi Mihályné, özv. Kacsokovics Ivánné urnők és Szilágyi Károly ur 5-5 frtot, Márton Imre és Benke István urak 4-4 frtot, Liszka Nándor és Kállay Ödön urak 3-3 frtot, Bernáth Istvánné és Szöllősy Imréné urnők továbbá Bekény Péter, Szunyogh Sándor, Dr. Kovács Sándor, Gyenes Lajos, Fényes Lajos, Mácsay Sándor urak 2-2 frtot, özv. Béressy Sámuelné urnő 1 frt 50 krt, Buzás Elek, dr. Bück Géza és Pákozdy Sándor urak 1-1 frtot. Midőn e szives adományokat hirlap utján nyugtázom, azokért a rendező bizottság nevében legmélyebb köszönetemnek adok kifejezést. Debreczen 1892. február 20-án. Szücs Géza pénztárnok.

— Milyen lesz az új forint? Ez a kérdés, másodsorban pedig lesz-e egyáltalában új forint, élénken foglalkoztatja mindazokat, kik a valuta rendezés fontos ügye iránt érdeklődnek. Mint a rendesen jól értesült „Kereskedők Lapja” írja, a két kormányban megvan a hajlandóság arra nézve, hogy a forint a valuta rendezése után is fentartassék, mert ez megkönnyíti az átszámítást; a pénzügyminiszterek azonban annak szükséges voltáról is meg vannak győződve, hogy a forintnál kisebb pénzt is megkiván a forgalom, mely bizonyos tekintetben a takarékoságot is elősegít. A pénzegység marad tehát, a forint; de lesz félforintosunk is, mely bizonyára új elnevezést nyer.

— A Gutl telek bérlete. A Gut nevű szabohalmegyei erdős pusztán tulajdonosa Debreczen város egy több száz holdas szántóföldül használt területnek is, melyet bérbeadás utján szokott értékesíteni. Ezt a területet most szabályosabb alakvá tette a tanács; kiterjedése most 837 hold. A jelenlegi bérlet ez évben letelvé, Bészler Lajos tanácsnok és Török Gábor erdőmester a birtok kiadására nézve javaslatot készítettek, melyet elfogadás végett a tanácsnak nyújtottak be. A birtok okt. 1-től új bérletbe kiadó.

— Az első depr. takarékpénztár osztaléka. Az első debreczeni takarékpénztár a múlt évi üzletnyeresége — mint értesülünk, igen kedvezően alakult; úgy hogy a tekintélyes nyereség következtében az igazgatóság részvényenként 85 forint osztalékot fog javaslatba hozni a közgyűlésen. Az előző két évben 80-80 frt volt az osztalék.

— A méntelep kibővítése. A földművelésügyi miniszter tavaly tervebe vette a debreczeni állami méntelep bővítését 30 főnyi légszám és 50 ló befogadására. A méntelep tulajdonos várost felszólította, hajlandó-e ezen kibővítést megfelelő bér mellett eszközölni. A város hajlandónak nyilatkozott s a feltételekről értesítette a minisztert. A miniszter tegnap válaszolt a város föltérjesztésére, megköszönvén ennek készségét; azonban kijelentette, hogy csak a befektetett tőke 6%-ának megfelelő évi bért fizethet a városnak, mely ezen összegnél valamivel magasabb bért kívánt. — Az építés ügye tehát most függőben van.

— Qui pro quo. Elmondta egész élettörténetét, és így végezte:

— De bármit is láttam, bármit is élvez-

tem volna, soha szebbet, mint a mi szerelmünk édes óráit.

— Emlékezel-e Vilma — kérdé a lovag — mikor az Erzsébet promonádnál először vallottad meg, hogy szeretsz?

— Hogyne. S mikor együtt énekeltük azt: Mily gyönyör szeretni.

A lovag erre a duettre nem emlékezett. Ismét kérdezte:

— Megvan-e még a dal, melyet szerelmünk emlékére írtam?

— Persze, hogy meg van. Olvadj emlékszem. — Együtt mentünk ki a budai város majorba. Én meg te és az öcséd, az a csinos barna fiú.

Istenem, mit beszél ez az asszony össze, — gondola a lovag. — Pedig szép asszony lett belőle. S míg beszélt, kezét, mintha véletlenül történnék, rátette az ő kezére. A szeme közzé nézett. Teremtő, mit nem olvasott ki belőlök.

Folytatta:

— Menyire szeretnék veled ismét egyedül lenni, hogy elénk eljűk dalodat: „Sirig bírod szerelmemet.”

Akkor már meghűlt a lovagban a vér. Neki öcsöse sohasem volt. A budai városmajorba sohasem ment Vilmával, a dala pedig úgy kezdődött: „Mig csak élek.”

Világos, a hölgy mással tévesztett, össze.

x A Neidlinger G cég helybeli üzletének hatásköre nagyobbítottván, több utazói állás töltendő be. Tisztes és kifogástalan előéletűeknek, kik jó ajánlatokkal bírnak, felvételnek s ha szorgalmas és kitartók, helyi és vidéki pénzbeszedőkké kiképeztetnek, mi által alkalmuk van maguknak állandó és jövedelmes állást alapítani. Személyes ajánkozások naponként délután 2-3 óra közt a cég irodájában történhetnek.

x Mezőgazdaság. Bebizonyított tény, hogy háziállatoknál a tavaszi változó időjárás és az istálló étetésről a legelőre való kihajtási átmenet az állatok szervezetére különösen az aprómarha, sertés juh és szárnyasoknál behatással van minek következtében gyakran megbetegednek. Ajánlatos tehát még annak elején az ily esetek ellen óvszert használni a milyen a Kwizda féle Korneuburgi marhatáppor a Kwizda féle Restitutions fluid, a Kwizda féle sertés, a Kwizda féle óvszer juhok számára, a Kwizda féle szárnyaspor, tyukok, kacsák és libák számára, a mely porok évek hosszu sora óta sz eredménynyel használatnak.

— Hírek Biharmegyéből. — Ujgyár a k. Dícséretökre legyen mondva a váradiaknak: van bennük vállalkozó szellem és élelmesség jó adag, az igaz, hogy sokszor cserben hagyja őket erejük, s többet akarnak, mint amennyit megbirnak. De hát az élelmesség, mire való? Kölcsön kérnek ott a hol van, — és mégis sikerül nekik, amit egyszer föltesznek magukban. Ime most is. A szőlőjüket elpusztította a filokszera, miután pálinkagyárak már van bőven, sörgyárat alapítanak csehországi tőke segítségével s ettől az sem rettentí vissza őket, hogy a szomszédos Kis Szántón br. Königswarter fog nekik konkurrencziát csinálni, talán egy még nagyobb sörgyárral. A váradi sörgyár részvénytársaság alaptőkéje 250000 frt lesz.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.

A képviselőház első ülése.

BUDAPEST, febr. 20. Az új képviselőház ma délben tartotta első ülését. A képviselők csaknem teljes számmal megjelentek, hová jegyet kapni már napokkal ezelőtt protekcióval sem lehetett. A ház új képe sokban különbözik a régitől. A ház megalakult. Korelnökök megválasztották a függetlenségi párti

M a d a r á s z Józsefet, a ki azonban leköszönt erről a tisztségről; helyébe megválasztották J a n i c s á r i Sándort, a rékási kerület szabadelvű párti képviselőjét. Ő felsége a király ma este érkezik Budapestre s hetfőn tróndeszéddelel nyitja meg az országgyűlést.

OSARNOK.

Megölt lélek.

— Elbeszélés. —

Vértesi Gyulától.

(Folytatás)

23.

Vinterné ő nagysága, Petesi Emma, akit végre is a nyakába sóztak valami cseh adó-tisztnek, az beszélgette szánakozó hangon, hogy bármennyire, is rosszul esik neki az ő kedves barátnéjának szívfájdalmat okozni, hanem őszinte, önzetlen barátságát által kötelezettnek érzi magát elmondani, hogy bizony Tartaly ur nem úgy bánik az ő aranyos kis feleségével, amint az megérdemelné.

— Képzeld édesem, az egész városban már nyílt titok a viszonya Pirinével, a törvényszéki bírónéval. És az a haszontalan ember maga küldözgeti még a feleségéhez. A multkor is hallották, mikor az utcán mondta Tartalynak, hogy látogassa már meg őket. És mikor a kapuhoz értek, piri visszafordult, hogy ő fölmegegy pillanatra kaszinóba. Csak mullassanak oda haza. Jön rögtön. S csak késő este vetődött haza, mikor Tartaly már ott se volt. Igazán lelke felforr az emberben a vér, mikor ilyeneket hall. Hiszen micsoda asszony az hozzád lépést. Egy vén skatulya.

A jó barátné diadalmas arcczal vizsgálgatja Irma arcát. Beadta neki a legerősebb abdacot, vajjon milyen arcot vág hozzá.

De nagyon kellemetlenül csalódik, mikor látja, hogy az szeliden mosolyog.

— Hja édesem, az a férjek privilégiuma, hogy minket megcsaljanak.

— De hiszen adnék én Flórisnak; csak engem meg merne csálni, kikaparnám mind a két szemét.

Szerencsére a dolog sohasem fog ennyire kerülni, mert a hórihorgas Flórián ur szörnyűségesen hű házastárs. Az igaz, hogy a menyecskének nem is nagyon kapnak a rogyadozó térdű váz németjén — de hát azért mégis érely minden körülmények között.

— Hát téged Irma, nem bánt a doig?

— Mit csináljak? — mondja ez közönyösen

Vinterné pedig azt gondolja magában, hogy az ő kedves barátnéjánál ez a hütlenség alighanem kölcsönbe megy.

És nagyon sokan gondolkoznak így a szép asszonyról.

(Folyt. köv.)

Leszállított áru selymeket

méterenként 25% — 33 $\frac{1}{3}$ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is póstabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták pósta fordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (2.)

Utczai lakás

ki a d o m á j u s 1-re

nagy-ujteza elején az 1708. sz. emeleteseházba és Széchenyi-utczán 1812. sz. a.

Kiadó úri lak.

Nagy-Péterfia utcán a 834. sz. házas telek, mely áll: 5 szoba, előszoba, üvegezett folyosó, cselepszoba, konyha, kamara, pincze, 4 lóra istálló, kocsiszin, inaszoba, melléképületek, tágas udvar és diszkertből; — folyó év Május 1-től kiadó. Értekezhetni Miskolczi Nándor tulajdonossal az „István” gőzmalom telepen.

Ajánlati tárgyalás.

Mandel Márton csődtömegéből a derecskei leltár 126—429, és 641—656, továbbá a konyári leltár 444—525, továbbá 552—558—564 és 567—585, végre a sárándi leltár 587—623, és 633, 635 tételei alatt foglalt vagyontárgyak u. m. lovak, ökrök, tehének, gazdasági gépek, szekerek, szerzőmök, eszközök

és egyéb felszerelési tárgyak együtt és összesen 53879 ft. 40 kr. becsárban ajánlati tárgyalás útján leendő eladásra kitétetnek:

Ajánlatok zárt borítékban ötezer forint bántéppénzzel együtt alólirott tömegmondoknak

f. 1892. február 24-ik napján

déli 12 óráig átadandók, azoknak elfogadása, vagy el nem fogadása felett a csődhitelzői választmány teljes cselekvési szabadsággal, ugyanaznap délután 6 óráig határoz.

A vétel tárgyai a vételár előleges teljes lefizetése után legkésőbb 1892. márczius 12-ik napjáig bezárólag egészben átveendő. Az eladandó tárgyak a derecskei, konyári, és sárándi gazdaságokban megsemmisíthetők, azoknak részletes összírása pedig alólirott tömegmondoknál Debreczenben vagy Goldmann Albert vagyongazdálkodónál Sárándon megtekinthetők.

Debreczen, 1892. február 6.

Dr. Kola János,

Mandel Márton
csődtömegmondoka.

Kiadó kert.

Egy a Széchenyi utcán lévő 1800 □ öl kiterjedésű kert, mely több ezer darab rózsafát gyönyörű parkot magában foglal, szép lakás mely áll 3 tágas szobából s fürdőszobából zuhannyal pinczéből és padlásból továbbá kitűnő ivóvíz, a nyári hónapokra esetleg egy egész évre bérbe adandó, különösen alkalmas a cs. és kir. katonatiszt uraknak, amelyben a laktanya ezen kert közelében áll.

Bővebb értesítést

Biedermann E. és fia urak
posztóüzletében.

Ház eladás.

A debreczeni 1447. sorszámú hatvan-utcai házas-telek, ondódi és ujosztású szántóföldjével vagy ezek nélkül, továbbá a tőczóskertben mintegy 5 nyilas szőlő és szántóföld szabad kézből eladó.

Ugyancsak az 1447-ik számú háznál — több rendbeli — egymástól elkülönített lakosztály 1892. évi május 1-től kezdve bérbe kiadó.

Mindezek iránt értekezhetni

Szabó Antal ügyvéd
irodájában (nagyuj-utca 1597.)

Pályázat építésre.

A debreczeni csizmadia árucarnok szövetkezet elhalasztott építkezésére az újonnan kidolgozott terv, és költségvetés elkészülvén, ennek felépítésére ezenel pályázat hirdettetik

Az elfogadott tervrajz és költség-számítás Pongó Lajos elnök kiscsapó-utcai 381. sz. házánál megtekinthető, esetleg lemásolható, hol ezen építkezésre nézve bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Ezen építkezésre pályázni kívánók 5%-töli bántéppénzzel ellátott zárt ajánlataikat február hó 28-ik napja déli 12 óráig fent nevezett elnökhöz be adhatják, később érkezettek el nem fogadattanak.

Az ajánlatok felbontása után a társulat fenn tartja maga részére azon jogot, hogy a beérkezett pályázatok közül maga részére az előnyösebbet választathassa.

Ezzel kapcsolatba hírül adatik, hogy az árucarnok udvarán fenn álló ócska épület árverés ntján eladatik.

Erre nézve határ időül Márczius 12-ik napja, délutáni 3 órája kitűzetik, melyre az árverezni kívánók ezennel meghivatnak.

Pongó Lajos

cs. társulat elnöke.

M e g h i v á s

az „István” gőzmalom társulatnak

1892. Márczius 6-án,

délelőtt 10 órakor,

a városháza nagytanácstermében

tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgyszorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1891-ik év II-ik félévi mérleg az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása, az egész 1891-ik évi tiszta nyereség feletti intézkedés és javasolt osztalék megállapítása.
4. Az alapszabályok részleges módosítása.
5. A sorrend szerint két kilépő, továbbá két leköszönt, és egy elhalt igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.
6. Három felügyelő tag helyének választás utjáni betöltése.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni a szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 28-cikké értelmében márczius 4 és 5-én d. e. 10—12 óráig d. u. 2—4 óráig a társulat Czegléd utcai irodájában átvenni ne terheltesenek; hol egyszermind a mérleg és a nyereség és veszteség számla február 28-tól kezdve megtekinthető.

Az igazgatóság.

KALODONT

SARG'S orvosilag megvizsgált fogtisztító-szer

Kapható a gyógyszerészeknél és illatárusoknál. Egy darab 35 kr.

Nincs többé fejfájás

D. Götz
MIGRAINE-PORA

huszonöt év óta egyoldalú, ideges rheumaszerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtott, mit több ezerre menő köszönat-nyilvánítás bizonyít.

Utolsó időben a **MADRIDI UDVAR**

feltűnő eredménnyel használta 1 doboz ára használati utasítással 2 frt, 1 kis próba-doboz használati utasítással 1 frt, Eredetiben

kapható csak egyedül Fáykis József „nagy-Kristóf”-hoz címzett gyógyszer-tárában Budapesten, továbbá Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben Dr. Rotschnek Emili — Tamásy Béla Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál is kapható. (2.)

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

A nagy krach!!!

New-York és London az európai szárazföldet sem kímélték meg, a mi által egy nagy ezüstáru-gyár indítva érezte magát, egész készletét, a munkásoknak egy kis megfizetésével, elajándékozni.

- 6 db finom asztali kés valódi angol pengével,
- 6 db amerikai patent ezüst villa egy darabból,
- 6 db amerikai pat. züst evőkanál egy darabból,
- 12 db amerikai pat. ezüst kávéskanál egy drbból,
- 1 db „ pat. ezüst mártásos kanál egy drbból,
- 1 db amerikai pat ezüst tejmerő egy darabból,
- 6 db angol Viktor-tálca,
- 2 db hatásos gyertyatartó,
- 1 db tea-szűrő,
- 1 db legfinomabb cukorszóró.

42 db összesen.

A fenti tárgyak ezelőtt több mint 40 frtba kerültek s most ezen 6 frt 60 kr. csekély összegért kaphatók. Az amerikai patent-ezüst teljesen fehér érpely ezüst színét 25 évig megőrzi, ezért jótállás vállalatik. Mint legjobb bizonyítékot, hogy ezen hirdets

nem csalás

nyilatkozatom nyilvánosan mindenkinek, nek az áru nem tetszik, pénzt akadály nélkül visszaadom, és senk se mulassza el ezen kedvező alkalmat felhasználni arra, hogy a diszganitúrát beszeresse.

Megrendelések csakis postautánvét vagy a pénznek előre beküldése mellett teljesítettnek.

Nagyon ajánlatos a hozzá való tisztító por. 1 doboz, használati utasítással 15 kr.

P. Perberg's Agentur,
az egyesült amerikai patent ezüst-gyár képviselője.

Csak akkor valódi, ha ezen védjeggyel van ellátva.
Wien, II. Rembrandtstrasse 33.

Kivonat a hálynyilatkozatokból:

Fogadja a küldött garnturáért legjobb köszönetem, miután azzal megvagyok nagyon elégedve, egyuttal kérem még két olyan garnturát küldeni.
Heinrichthal 1891. december 20.

Schmidt Ferdinánd

A küldeményt megkaptam s igen nagyon meg vagyok elégedve és kérem ennél fogva azonnal még egy garnturát küldeni.

Schuttarschen (Csehország) 1891. december 16.
Wsi. Flöschmann
főtanító.

Kiadó lakás

a vasútállomáshoz vezető fő-uton a kisvárad utcán 2109. sz. alatti Balconnal ellátva

emeleti 4 szobás lakás,

csinosan tnpetázva, s krakkói kályhával ellátva, konyha, kamara, pincze és padlásai, külön mosó házzal, mangorlóval Május hó 1-től kiadó. Értekezhetni az udvari kereszt épületben lakó tulajdonossal.

Hirdetmény.

A városi bizottsági közgyűlésnek 25—1050/1892. számú határozatában a „hortobágyi csikótelepre“ hajtandó csikók beiratási díja darabonként 5 forintban megállapítottván, az oda csikót kihajtani szándékozó dereczeni jószágot tartó gazdák — darabonkénti 5 frt díj lefizetése mellett alól írott hivatalban — csikójukat beirathatják.

Debreczen 1892. február hó 20.

Városgazdai hivatal.

Bárki lehet EGYÉVES ÖNKÉNTES

Azon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészült-égük és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerhetik az egyéves önkéntesi jogot, ha még sor alatti nem állottak.

Programm ingyen és bérmentve.

A kurzus márcz. 1-én kezdődik

Lichtblau Albert

egyéves önkéntesi tanfolyama.
Debreczenben.

Felüditési készülékeket

Dr. Müller főorzs orvos

orvosi vevény után készítve, orvosok által jó sikerrel használva és ajánlva idős és fiatal emberek gyengeségei ellen, melyek ideg bomlás, titkos fiatalori vétek és kicsapongásokból származtak, melyeknek következményei ideges hágerinc fájdalmak, a ezek és lábak ideges reszt ketése Visszaadják az elgyengült test ifjukur erejét s ruganyosságát Különösen ki van prói bálva, mint erősítő szer ideg és nemi gyengeség (Impotenzia) ellen. Ára kimerítő orvosi használati utasítással 3 frt 10 kr, postán 25 krral több. A valódi készülékek egyedül: **St. Georgshpoth. Wien, V. Wimmergasse 33.** kaphatók, hova az írásbeli megrendelések intézendők.(ó)

Márcezius végén

Borkereskedésemmel feahagyok,

a mi arra indit, hogy a jelenlegi árakat tetemesen lejobb szállítsam ugyanannyira, hogy az összes

asztali és csemege boraimat

a bevásárlási áron alól bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Tokaji valódi essencia	1 üveg volt	3 frt, — kr.	most 2 frt — kr.
" " asszu	1 üveg	" 2 " — " "	" 1 " 50 "
Szamorodni	1 liter	" 1 " — " "	" — " 70 "
Egri valódi vörös	1 " "	" 1 " — " "	" — " 70 "
Asztali ó-bor	1 " "	" — " 50 " "	" — " 46 "
" "	1 " "	" — " 46 " "	" — " 42 "
" "	1 " "	" — " 40 " "	" — " 36 "
" "	1 " "	" — " 36 " "	" — " 32 "
" "	1 " "	" — " 32 " "	" — " 30 "

Miután csakis márcezius végéig kaphatók nálam borok, ajánlom a kedvező alkalmat.

Teljes tisztelettel

Feldenblüh Miksa

borkereskedő a Dr. Tihanyi házban.

Az összes berendezés is eladó.

Uj posztóraktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy
az egész országban
oly nagy hírnévnek örvendő

BRASSÓI GYAPJUPOSZTÓKBÓL

a közelgő tavaszi idényre
nagy választéku
raktárt rendeztünk be
szokat a valódi tiszta gyapju minőségben

igen olcsón árusítjuk el.
Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.
Mintákat kíváratra készséggel küldünk.

1891. Zágráb díszoltalévi.
1891. T. mesvár aranyérem.

KWIZDA-féle
Korneuburgi
barom-tápláló-por
lovak, szarvasmarhák és juhok részére.
Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rossz emésztés ellen, a teheneknél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.
1 doboz ára 70 kr. 1/2 doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessék ügyelni a védőjegyre és határozottan Kwizda Korneuburgi barom-tápláló-por tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél droguistáknál.

Főraktár: Franz Joh. Kwizda cs. és kir. udvari szállító kerületi gyógyszer-tárában Korneuburg.

Valódi

ORVOSI MALAGA-SECT

kiosteneuburgi cs. és k. borpróba állomás vegyelemzése szerint

igen jó, valódi malaga,
mint kiváló erősítő szer gyengélkedőknek betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek stb. Vérszegénység és gyomorgyengések ellen kiváló hatása 1/1 és 1/2 eredeti üvegekben.

VINADOR

BÉCS. HAMBURG

Spanyol bornagykereskedés törvényileg bejelentett védjegye alatt a 2.50 és 1.30 eredeti árakban.
Továbbá legfinomabb külföldi borok eredeti üvegek és árakban.
Debreczenben Katz Lajos és Posszert János borkereskedéseiben és Varga Lajos tüzszertüzletében.
A „Vinador“ jegyre, valamint a törvényileg bejelentett védjegyre ügyelendő, mert csak akkor válthatik valódiságáért és jószágáért teljes jótállás.

Debreczeni és Budweiszi gyártmányú

a g y a g k á l y h á k

Dolhai, Chinovizi Nadrági és Friedlandi

v a s k á l y h á k

fa- és szén-fűtésre,

szabályozható köpeny és Meidingi-kályhák,
aczel vagy zománczos köpenynyel.

Legnagyobb raktár korcsolyákban.

Halifax, Merkur, Matador és Rohonczy

rendszerekben, sima palirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

Tengeri-kézi-morzsolók

különbéle rendszerek szerint.

Tánczos R.-féle szabadalmazott (patent) tűzmentes betörés ellen biztosított

penzsekrenyek és kazeták

egyedülki képviselote

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA,

vasáru üzletében DEBRECZEN,

A VÁROSHÁZA SARKAN.

